

Eurooppa tarvitsee elinvoimaisen & kestävästi kilpailukykyisen kaupan

KAUPAN ALAN TAVOITTEET SEURAAVALLE
PARLAMENTTIKAUDELLE 2024-2029

KAUPAN LIITTO

S seuraavan komission tavoitteena tulee olla, että vuonna 2030 Euroopassa toimii elinvoimainen, innovatiivinen, kansainvälisesti ja kestävästi kilpailukykyinen kaupan toimiala, joka työllistää ja palvelee asiakkaitaan monikanavaisesti. Eurooppalainen sääntely ja sen toimeenpano tukevat tasapuolista kohtelua EU:n ulkopuolella ja sisämarkkinoilla toimivien yritysten välillä sekä kivijalka-että digitaalisessa kaupassa.

Päätöksenteossa on tärkeää myös tunnistaa kaupan eri toimialojen ja erilaisten yritysten vaihtelevat tilanteet ja tarpeet. Erityistä huomioita on kiinnitettävä hallinnollisen taakan vähentämiseen. Siinä eteneminen voidaan toteuttaa asteittain tavalla, joka kohtelee tasapuolisesti toimialoja ja yrityksiä. Raportointivelvollisuuksien vähentäminen 25 prosentilla tulee ymmärtää laajasti niin, että se kattaa myös kuluttajille kerrottavan informaation. Lainvalmistelutyössä ”yksi sisään, yksi ulos” -periaate ohjaa politiikkatoimia joustavasti.

Kaupan alan EU-tavoitteet kiteytyvät kolmeen pääteemaan:

Kaupankäynnin reiluihin pelisääntöihin, kestävän kaupan edellytyksiin ja kaupan yritysten rooliin tulevaisuuden rakentajina. Kukin teema pitää sisällään useita kehitysehdotuksia, jotka toteutuessaan vahvistavat koko Euroopan elinvoimaisuutta.

Mari Kiviniemi
toimitusjohtaja
Kaupan liitto

Kaupan alan tavoitteet

1 Reilut pelisäännöt kaupankäyntiin

Huolehditaan tasapuolisista kilpailuolosuhteista ja markkinaehtoisuudesta

- Kaikkia yrityksiin ja sisämarkkinoihin kohdistuvia politiikkatoimia ohjaa vaatimus tasapuolisista kilpailuedellytyksistä. Lähtökohdiana on nykysääntelyn toimeenpanon tehostaminen uuden sääntelyn luomisen sijasta.
- Yritysvastuu- ja ympäristösääntely jättää tilaa yritysten omaehtoiselle vastuullisuustyölle ja ohjaa investointeja markkinaehtoisesti ja teknologianeutraalisti. Sääntelyn tehokkuus ja tasapuolisuus varmistetaan jakamalla vastuut kaikkien arvoketjun toimijoiden kesken.
- Verkkomarkkinapaikkojen ja muiden verkkoalustojen rooli ja veloitteet määritellään relevanteissa lainsäädäntöehdotuksissa kattavasti. Verkon markkinapaikkojen ja kolmansien maihin sijoittautuneiden verkkokauppojen valvontaa tehostetaan, jotta samat velvollisuudet ja oikeudet ovat voimassa myyntikanavasta riippumatta.

” Euroopassa toimivien kaupan yritysten on huolehdittava siitä, että niiden myymät tuotteet vastaavat EU:ssa asetettuja turvallisuutta, terveyttä, ympäristöä, kuluttajansuojaa ja energiatehokkuutta koskevia vaatimuksia. Mikään näistä vaatimuksista ei välttämättä toteudu, jos kuluttaja hankkii tavaran itse suoraan EU:n ulkopuolelta. EU:n ulkopuoliset yritykset saavat näin epäilemättä etua kilpailussa suhteessa eurooppalaisiin yrityksiin. Samalla kuluttajien turvallisuus vaarantuu.”

Ilari Kallio
johtava asiantuntija
Kaupan liitto

Edistetään yhdenmukaista kuluttajansuojaa eri jäsenmaihin ja monikanavaiseen maailmaan

- Keskitytään siihen, että nykyisiä sääntöjä sovelletaan samalla tavalla kaikkiin kuluttajakauppaa käyviin yrityksiin. Uusia lainsäädäntöehdotuksia annetaan vain erittäin painavista syistä. Tavoitteena on yhdenmukainen kuluttajansuoja eri jäsenmaissa, myyntikanavissa ja tuoteryhmien välillä.
- Käynnistetään arviointi kuluttajansuojasääntelyn rakenteellisesta päivitystarpeesta, edellytyksistä ja toteutusvaihtoehdoista monikanavaisen kaupan tarpeet tunnistaen – vanhentuva ja tarpeettoman yksityiskohtainen lainsäädäntö kuormittaa etämyyntiä ja digitaalisen kaupankäynnin kehitystä.

Pidetään vähittäismaksamisen kustannukset kurissa ja turvataan datapolitiikassa eurooppalaisten kauppojen kilpailuasema

- Rakennetaan reilua datataloutta sopimusvapauden ja markkinaehtoisuuden kautta. Varmistetaan, että datan avaamisen hyödyt ja kustannukset jakautuvat tasapainoisesti.
- Lisäsääntelyä harkitaan vain erityisen painavista syistä, esimerkiksi eurooppalaisten kaupan yritysten aseman turvaamiseksi kilpailussa kansainvälisten alustajättien kanssa.
- Puututaan korttimaksamisen epäterveeseen kilpailutilanteeseen.
- Edistetään digitaalisen euron kehitystyötä.
- Vältetään sääntelyä, jolla lisätään kaupoille aiheutuvia vähittäismaksamisen kustannuksia esimerkiksi eurokäteisen asemaa koskevassa sääntelyssä.

” Digitaaliseen vähittäismaksamiseen tarvitaan lisää kilpailua, sillä korttimaksamisen markkinat ovat Euroopassa keskittyneet kahden kansainvälisen korttiyhtiön käsiin. Lisääntyvä kilpailu alentaisi kaupan alan yritysten ja lopulta myös kuluttajien kustannuksia.”

Simo Hiilamo
edunvalvontajohtaja
Kaupan liitto

2

Huolehditaan kestävän kaupan edellytyksistä

Ohjataan kulutusta kestävämmäksi

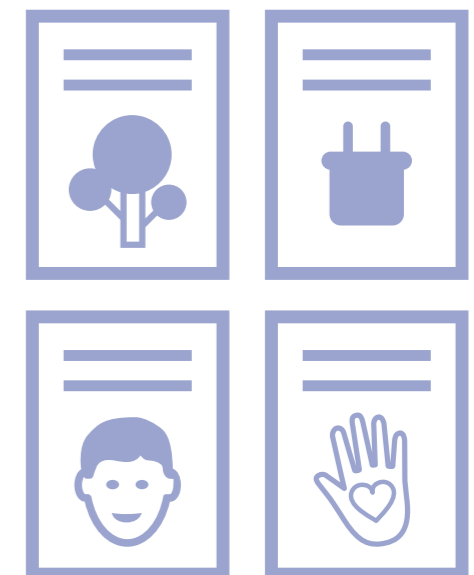
- Ohjataan kuluttajia tavaroiden kestävään hankintaan ja käyttöön. Tehdään tavaroiden huoltamisesta ja korjaamisesta kaupoille kannattava ja kuluttajia kiinnostava vaihtoehto. Puututaan väärinkäyttöihin etämyyntisopimusten peruuttamisessa.
- Yksinkertaistetaan tavaroiden myyntiin ja vuokraukseen sovellettavia tiedonanto- ja muita velvoitteita mukaan lukien käytettyjen tavaroiden vaatimustenmukaisuus.
- Tehdään yhteistyötä käytöstä poistettujen, kierrätykseen kerättävien tuotteiden käsittelyksi turvallisesti ja tehokkaasti.

Tuetaan yrityksiä vastuullisuusraportoinnissa

- Tarjotaan yrityksille työkaluja ja koulutusta, minkä kautta varmistetaan, että koko arvoketju kauppa mukaan lukien pystyy vastaamaan vastuullisuus- ja raportointivaatimuksiin koskien datan saataavuutta ja laskentaa.
- Luodaan toteuttamiskelpoiset mallit päästö- ja luonnon monimuotoisuusdatan sekä muun vastuullisuustiedon keräämiselle, liikuttelulle ja raportoinnille.

” Kiertotalous vaatii toimiakseen uudenlaisia, yritysten välisiä ekosysteemejä. Yritykset tarvitsevat ohjeistusta ja neuvontaa, miten eri toimijat voivat tehdä kiertotaloudessa yhteistyötä kilpailulainsäädännön puitteissa. Sekä kilpailulainsäädäntöä että kuluttajansuojalainsäädäntöä on syytä mahdollisuuksien mukaan myös tarkentaa, jotta sääntely tukee ja mahdollistaa liiketoiminnan muuttumisen kiertotalouden talousmallin mukaiseksi.”

Marja Ola
johtava asiantuntija
Kaupan liitto

” Kaupan yrityksille suunnattava TKI-rahoitus antaisi monille digikaupan yrityksille kaivatun sysäyksen kansainvälisille markkinoille. Myös monet erikoiskaupan ja b2b-kaupan yritykset parantaisivat TKI-rahoituksella kilpailukykyään esimerkiksi tekemällä kehitystyötä ja mittavia investointeja digitaalisiin palveluratkaisuihin, data-analytiikkaan sekä nopeisiin ja ilmastokestäviin logistiikkaratkaisuihin.”

Jaana Kurjenoja
pääekonomisti
Kaupan liitto

” Myös kauppa jakaa muiden toimialojen kanssa yhteisen huolen tulevaisuuden osaamisen tasosta ja osaajien saatavuudesta. EU:lla on mahdollisuus tukea kaupan yritysten osaamista erilaisilla ohjelmilla. Painopisteissä tulisi huomioida kaupan alan murros ja uudet osaamistarpeet mm. digitalisaation, vihreän siirtymän ja kansainvälistymisen osalta.”

Moona Naakka
koulutusasiantuntija
Kaupan liitto

” Nykyinen tax-free menettely, jossa matkailija hakee ostoksiinsa sisältyneen arvonlisäveron palauttamista vasta poistuessaan maasta, on hallinnollisesti raskas ja tehoton. Yrityksiä, yhteiskuntaa ja turisteja hyödyttäisi malli, jossa matkailija voisi ostaa tuotteen ilman arvonlisäveroa kaupasta jo ostohetkellä ja säästäisi alvin määrän ollessaan vielä maassa.”

Toni Jääskeläinen
johtava asiantuntija
Kaupan liitto

3

Kaupan yritykset rakentavat tulevaisuutta

Tuetaan tutkimus-, kehitys- ja innovaatio-rahoituksella erityisesti pk-yrityksiä

- Suunnataan TKI-rahoitusta kaupan toimialan uudistumiseen.
- Ohjataan TKI-rahoitusta myös pienille ja keski-suurille sekä kivijalassa että verkossa toimiville kaupan alan yrityksille nykyistä tehokkaammin ja huomioidaan pk-yritysten merkitys uusien innovaatioiden ja työpaikkojen syntymisessä.

Verotusta yksinkertaistamalla säästetään kustannuksia ja lisätään taloudellista toimeliaisuutta

- Helpotetaan yritysten hallinnollista taakkaa EU:n sisäisessä kaupassa ottamalla käyttöön yksinkertaistettu raportointimenettely valmisteverotuksessa.
- Vapautetaan kaupan alan tavaralahjoitukset oman käytön arvonlisäverosta ja säilytetään samalla lahjoitettavia tavaroita koskeva alv-vähennysoikeus.
- Uudistetaan tax-free-myyntiä siten, että myynti on arvonlisäverotonta jo kaupantekohetkellä.

EU-ohjelmilla tukea kaupan yritysten osaamiseen

- Huomioidaan kaupan alan osaajien saatavuus ja osaamisen vastaaminen kaupan yritysten tarpeisiin sisällyttämällä ne vahvemmin EU-rahoitusten painopisteisiin.

Kauppa – keskeinen osa Euroopan taloutta ja jokaisen elämää

Kaupan alan yritykset ovat olennainen osa niin EU-kansalaisten ja -yritysten elämää kuin eurooppalaista taloutta. Kaupat tarjoavat kuluttajille, b2b-asiakkaille ja julkiselle sektorille tuotteita ja palveluita monikanavaisesti rakentaen siltoja myös valmistavan teollisuuden ja 450 miljoonan kuluttajan välille.

KAUPPA TUOTTAA
**10% EU:N
BRUTTOKANSAN-
TUOTTEESTA**

YLI 99%
5 miljoonasta
vähittäis- ja tukkukaupan
yrityksestä on
PK-YRITYKSIÄ

JOKA KOLMAS
EUROOPPALAINEN
YRITYS TOIMII
**VÄHITTÄIS-
JA TUKKU-
KAUPASSA**

KAUPPA ON SUURIN
YKSITYISEN SEKTORIN
TYÖNANTAJA EUROOPASSA.

26 MILJ.
eurooppalaista
työskentelee vähittäis-
ja tukkukaupassa

KAUPPA TUKEE

miljoonia työpaikkoja toimitusketjuissaan pienistä toimittajista suuriin kansainvälisiin yrityksiin. Se on

KESKEISESSÄ ROOLISSA

kaupunkien ja kylien elämässä ja vetovoimaisuuden rakentumisessa.

KAUPAN ALALLA TOIMII
MONENLAISIA
YRITYKSIÄ.

Vähittäis- ja tukkukauppoja, fyysisiä myymälöitä ja verkkokauppoja, erikois- ja käyttötavaraliikkeitä, sekä teknisen kaupan ja palvelujen yrityksiä.

Kaupan yritykset edistävät kasvua ja hyvinvointia Euroopassa

Lue lisää: [Kauppa.fi](https://www.kauppa.fi)

**Ota yhteys
asiantuntijoihimme:**

Kaupan liitto Eteläranta 10
PL 340, 00131 Helsinki
Puhelin (09) 1728 5151
kauppa@kauppa.fi